

Kronika wydarzeń Bieszczadzkiego Parku Narodowego –2017–

4.02.2017

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych odbyło się spotkanie przedstawicieli Parku z przewodnikami turystycznymi zrzeszonymi w SPT Karpaty. Podczas spotkania pracownicy BdPN zapoznali przewodników z problemami wynikającymi z rosnącej liczby turystów wchodzących na szlaki turystyczne oraz inicjatywami BdPN w zakresie ochrony przyrody, a także wyrazili swoją opinię na temat zagadnień przedstawionych przez przewodników SPT Karpaty w piśmie do Rady Naukowej i Dyrekcji BdPN w styczniu 2017 r. Przewodnicy natomiast zaprezentowali propozycje rozwiązań omawianych problemów i konieczność dalszych inwestycji w zakresie infrastruktury turystycznej w BdPN, w celu szerszego niż dotychczas udostępniania terenów Parku i rozładowania natężenia ruchu turystycznego w rejonie Tarnicy i Połoniny Wetlińskiej. W wielu omawianych kwestiach opinie pracowników BdPN i przewodników były zbieżne. W zakresie propozycji rozładowania ruchu turystycznego w miejscach najbardziej odwiedzanych przez turystów różniły się ze względu na przyjęty plan ochrony BdPN.

14–17.02. 2017

Przez cztery dni w Terenowej Stacji Edukacji Ekologicznej w Wołosatem trwały warsztaty poświęcone najcenniejszym walorom przyrodniczym Bieszczadzkiego Parku Narodowego. O osobliwościach, zagrożeniach i ochronie mówili pracownicy działu naukowego i edukacyjnego BdPN.

O geomorfologii geologii i glebach mówił dr Ryszard Prędko. Tomasz Winnicki przybliżył rośliny naczyniowe, a Stanisław Kucharzyk zbiorowiska leśne występujące w Bieszczadach.

W bloku zoologicznym tematem wykładu Marka Hollego były bezkręgowce, ryby, płazy i gady, a Cezarego Ćwikowskiego – ptaki. Ssaki – ekologia i ochrona to temat wykładu Bartosza Pirgi i Przemysława Wasiaka.

Cele i zadania Zachowawczej Hodowli Konia Huculskiego BdPN w Wołosatem oraz wykorzystanie konia huculskiego w ochronie przyrody omówiła Agnieszka Jackowska – kierowniczką ZHKH w Wołosatem.

Warsztaty były też okazją do zapoznania się z niemieckim modelem ochrony przyrody, a to za sprawą uczestnictwa w zajęciach przedstawicieli Parku Narodowego „Lasy Bawarskie”.

W warsztatach uczestniczyło łącznie 45 osób. Wśród nich znaleźli się przedstawiciele Straży Parku, służb terenowych – leśniczowie i

podleśniczowie, nadleśniczowie, a także pracownicy stadniny, działu realizacji ochrony przyrody, działu edukacji ekologicznej, działu badań naukowych i udostępniania Parku do zwiedzania oraz dwóch wolontariuszy – młodzieży licealnej z Leska.

17.02.2017

Na cmentarzu w Brzegach Dolnych pożegnaliśmy naszą koleżankę Joannę Zahaczewską. Cztery dni wcześniej, wracając z pracy do domu, zginęła w tragicznym wypadku samochodowym.

Asia przez wiele lat związana była z Muzeum Przyrodniczym. Po przejściu go przez BdPN, od 1991 roku, pracowała w OND BdPN w Ustrzykach Dolnych, w dziale administracyjno-gospodarczym, jako referent. Będzie nam Ciebie Asiu brakowało.

18.02.2017

Na XXV Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczej i Turystycznej, który odbył się w ramach Targów Poznańskich, została nagrodzona jubileuszowa publikacja Parku pt. „Bieszczadzki Park Narodowy – 40 lat ochrony”. Zdobyła ona drugie miejsce w kategorii monografie oraz inne opracowania krajoznawcze. Dyplom i statuetkę odebrała, w imieniu Parku oraz całej redakcji, Barbara Ćwikowska – specjalista ds. edukacji BdPN.

W XXV Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczej i Turystycznej wzięło udział 69 wydawców, którzy zgłosili 158 publikacji. Publikacje oceniane były w sześciu kategoriach: albumy krajoznawcze, przewodniki, monografie oraz inne opracowania krajoznawcze, mapy i atlasy, wydawnictwa dla dzieci, informatory krajoznawcze i foldery. Przedmiotem oceny jury była krajoznawcza zawartość publikacji, forma prezentacji walorów opisywanego terenu, jak również jakość opracowania graficznego i estetyka.

Publikację Bieszczadzkiego PN zaprezentowano jako „monografię nie tylko dla naukowców, ale również dla wszystkich zainteresowanych pogłębieniem wiedzy o tym urokliwym zakątku Polski.” W pracy nad publikacją, liczącą ponad 400 stron, wzięło udział 49 uznanych naukowców, którzy przez 40 lat badali obszar Bieszczadzkiego Parku Narodowego, chcąc pokazać jego piękno i walory przyrodnicze oraz zachować to dziedzictwo dla przyszłych pokoleń i nauki polskiej. Zamieszczono w niej 230 fotografii oraz szczegółowe mapy geograficzno-biologiczne terenu. Wydanie albumu sfinansowane zostało przez WFOŚiGW w Rzeszowie. W przeglądzie zostały również nagrodzone wydawnictwa Rostoczańskiego i Wigierskiego Parku Narodowego.

22–26.02.2017

Już po raz 33. odbył się Ogólnopolski Bieszczadzki Rajd Narciarski. Organizatorami byli – Bieszczadzki Park Narodowy, Grupa Bieszczadzka GOPR, Koło Przewodników PTTK Sanok. Bazą Rajdu był Hotel Górski w Ustrzykach Górnych. Na tegoroczny rajd zostały wyznaczone trzy trasy ski-tourowe, jedna trasa na rakietach śnieżnych i jedna na nartach śladowych.

Największą popularnością cieszyła się trasa nr III ski-tourowa, która pierwszego dnia prowadziła z Wołosatego przez Przełęcz Bukowską, Rozsypaniec, Halicz, Przełęcz Goprowską, Szeroki Wierch, ze zjazdem do Ustrzyk Górnych. Drugi dzień to wyprawa z Przełęczy Wyżnej na Połoninę Wetlińską, Przełęcz Orłowicza, Smerek, ze zjazdem do Kalnicy. Trzeciego dnia uczestnicy przemierzali trasę z Nasicznego na Połoninę Caryńską.

W tegorocznym Rajdzie wzięło udział 51 uczestników z całej Polski. Pogoda w pierwszym dniu niestety nie rozpieszczała – gęsta mgła ograniczała widzialność, a wiatr potęgował uczucie chłodu. Na szczęście w kolejne dni, a zwłaszcza w sobotę, narciarzy przywitały przebijające się przez chmury promienie słońca. Niepowtarzalna zimowa sceneria i urok bieszczadzkich połonin sprzyjały poznawaniu piękna przyrody Karpat Wschodnich.

XXXIII Ogólnopolski Bieszczadzki Rajd Narciarski zakończył się w sobotę, w Hotelu Górskim w Ustrzykach Górnych. Po uroczystej kolacji dyrektor Bieszczadzkiego Parku Narodowego wręczył uczestnikom dyplomy oraz upominki. W szczególny sposób uhonorowani zostali wieloletni uczestnicy rajdu, niektórzy z nich są z nami nieprzerwanie od kilkunastu lat. Oprawę muzyczną zapewniła kapela Barnaba. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku grupa narciarzy będzie jeszcze liczniejsza.

11.03.2017

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych, odbyło się szkolenie dla przewodników beskidzkich, w którym uczestniczyło 37 osób.

Na spotkaniu przewodnicy wysłuchali trzech prelekcji:

- „Udostępnianie turystyczne BdPN a ochrona przyrody” – dr Ryszard Prędko
- „Modele ochrony przyrody w parkach narodowych” – dr Stanisław Kucharzyk

- „Dziedzictwo przyrodnicze Bieszczadów” – dr Tomasz Winnicki

Ponadto uczestnicy mieli okazję obejrzeć diaporamę przyrodniczą „Ochrona ostoji fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”.

Przedyskutowano również zgłoszone problemy, związane z pracą przewodników na terenie Parku. Uczestnictwo w szkoleniu było podstawą do przedłużenia licencji wydawanej przez BdPN.

1–2.04.2017

Grupa 21 przewodników wzięła udział w szkoleniu na licencję Bieszczadzkiego Parku Narodowego. W sobotę przewodnicy uczestniczyli w zajęciach kameralnych. Wykłady obejmowały tematykę dotyczącą przyrody nieożywionej i gleb, flory, zbiorowisk roślinnych i pięter roślinno-klimatycznych Bieszczadów oraz bieszczadzkiej fauny. Ponadto zapoznali się z systemem i ochroną prawną przyrody, regulaminem i organizacją udostępniania obszaru Parku do zwiedzania. Zajęcia zakończone zostały testem podsumowującym.

Niedzielę uczestnicy spędzili na zajęciach terenowych, prowadzonych przez Adama Szarego – botanika i pracownika naukowego Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Pierwsza część zajęć odbywała się w dolinie Terebowca, gdzie uczestnicy poznawali nadrzeczną olszynę górską i występujące tam gatunki roślin.

Druga część prowadzona była na ścieżce przyrodniczej „Połonina Caryńska”. Podczas wędrowki przewodnicy poznawali lecznicze zastosowanie napotykanых roślin, znanych dawnym mieszkańcom tych terenów – Bojkom. Odnajdowali ślady ich życia, zapisane w przyrodzie – w postaci dróg, miedz, starych drzew – najlepiej widocznych o tej porze roku.

Ze szczytu połoniny Caryńskiej mogli zobaczyć typowy dla Bieszczadów układ pięter roślinno-klimatycznych, typowe formy rzeźby i pierwsze pojawiające się o tej porze rośliny.

8.04.2017

Na szlaku z Wołosatego na Przełęcz Bukowską odbyła się po raz pierwszy na tej trasie Bieszczadzka Droga Krzyżowa. W Drodze Krzyżowej wzięł udział Jego Ekscelencja Arcybiskup Adam Szal, który poświęcił stacje oraz krzyż na przełęczy. W uroczystości wzięło udział 1056 osób. Organizacji wydarzenia podjęli się pracownicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Nad bezpieczeństwem pielgrzymów czuwał GOPR. Koszty wykonania stacji oraz pamiątkowego krzyża były pokryte wyłącznie ze zbiórki publicznej prowadzonej przez Komitet Bieszczadzkiej Drogi Krzyżowej. Zbiórka była kontynuowana również 14 kwietnia (Wielki Piątek) w miejscowościach Wołosate oraz Wetlina. Bieszczadzki Park Narodowy dziękuje wszystkim za uczestnictwo i za zrozumienie idei uszanowania przyrody, płynącej także z modlitewnych rozważań Ks. Prof. Kazimierza Bełcha.

22.04.2017

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych odbył się wernisaż wystawy prac plastycznych dzieci z okazji Światowego Dnia Ziemi, będący pokłosiem programu edukacyjnego „Kolorowe rozmowy z mieszkańcami naszej Ziemi. Najważniejszym celem programu jest zachęcenie najmłodszych do samodzielnych obserwacji i poznawania przyrody w czasie leśnych i górskich wędrówek wraz z rodzicami i najbliższymi. W dwudziestej drugiej edycji programu wzięło udział 321 dzieci ze szkół i przedszkoli w Tarnawie Dolnej, Ustrzykach Dolnych, Zagórz, Uhercach Mineralnych, Lutowiskach, Łodynie, Wojtkowej, Łobozewie, Ustjanowej, Olszanicy, Czarnej.

Zajęcia odbywały się na ekspozycjach Muzeum Przyrodniczego BdPN w Ustrzykach Dolnych. W ramach programu dzieci zwiedzały wystawę przyrodniczą „Flora i fauna Bieszczadów”. Poprzez gry i zabawy edukacyjne odkrywały tajniki bieszczadzkiej przyrody, a na zakończenie wykonały rysunki przedstawiające „mieszkańców naszej Ziemi”.

22–26.05.2017

Wychowankowie z ośrodka poprawczego w Raciborzu, wraz z opiekunami, już po raz szósty realizowali wolontariacki program współpracy pomiędzy BdPN a Zakładem Poprawczym i Schroniskiem dla Nieletnich w Raciborzu. W ramach turnusu wykonano liczne prace, związane z poprawą infrastruktury turystycznej, skoncentrowane głównie w obwodach ochronnych Górny San i Ustrzyki Górne. Współpracę tę organizują i koordynują pracownicy Działu Ochrony Przyrody Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

27.05.2017

Bieszczadzki Park Narodowy kolejny już raz zorganizował warsztaty terenowe dla przewodników beskidzkich. Tematem przewodnim było funkcjonowanie i ochrona naturalnych ekosystemów leśnych w Bieszczadzkim Parku Narodowym. Zajęcia prowadzili pracownicy naukowci BdPN – Adam Szary i Marek Holly.

Przewodnicy mieli okazję zobaczyć stare drzewostany buczyny karpackiej i jaworzyny górskiej, poznawali gatunki bezkręgowców związanych z martwym drewnem, a przy okazji zwierzęta związane z wodami stojącymi, takimi jak leśne kałuże i oczka wodne.

Po intensywnych zajęciach terenowych uczestnicy spotkali się w Terenowej Stacji Edukacji Ekologicznej w Wołosatę, gdzie wysłuchali prelekcji o ochronie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Bieszczadzkiego Parku Narodowego, prowadzonej przez z-cę dyrektora BdPN Tomasza Winnickiego.

16.06.2017

W Wołosatem spotkali się członkowie rady Naukowej Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Miejsce posiedzenia nie zostało wybrane przypadkowo i związane było z oddaną do użytku Terenową Stacją Edukacji Ekologicznej, która gościła członków Rady Naukowej.

Główne tematy posiedzenia to:

- Analiza gospodarki finansowej BdPN
- Problemy organizacji imprez masowych na terenie Parku – Bieg Rzeźnika, Droga Krzyżowa;
- Koncepcja funkcjonowania „Stacji ochrony różnorodności biologicznej oraz edukacji przyrodniczo-turystycznej na Połoninie Wetlińskiej”;
- Program wrześniowej konferencji naukowej MRB „KW”.

27–29.06.2017

W Terenowej Stacji Edukacji Ekologicznej w Wołosatem Bieszczadzki Park Narodowy, wspólnie z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sanoku, zorganizował warsztaty fotograficzne. Zajęcia prowadzili mgr inż. Kamil Stajniak i dr Marian Szewczyk.

Zajęcia poświęcone były wykorzystaniu zdjęć makro w fotografii cyfrowej. Uczestnicy warsztatów zapoznali się między innymi z zaletami i wadami różnego rodzaju aparatów dedykowanych makrofotografii, z ekwipunkiem do małoobrazkowej lustrzanki cyfrowej.

Po części teoretycznej, w kolejnym dniu warsztatów, odbyła się część praktyczna w terenie, podczas której wykonywano zdjęcia przyrodnicze. O 4 rano łąka pod Tarnicą stanowiła fascynujący temat dla fotografów. Prowadzący zajęcia zwracali uwagę na wykorzystanie światła i cienia podczas wykonywania zdjęć. Trzeci dzień to makrofotografia w warunkach studyjnych. Uczono się między innymi wykorzystywać szynę automatyczną i stolik makro.

Czerwiec 2017

Wraz z zakończeniem roku szkolnego 2016/17, zakończyła się również XVIII edycja programu edukacji ekologicznej „Moje Bieszczady”, organizowanego przez Bieszczadzki Park Narodowy. Do uczestnictwa w programie zgłosiło się 204 uczniów i 17 nauczycieli z 16 szkół podstawowych. W programie brali udział uczniowie ze szkół w: Baligrodzie, Berezce, Bóbrce, Cisnej, Czarnej, Dobrej, Lutowiskach, Mchawie, Mokrem, Myczkowie, Olszaniczy, Prusieku, Sanoku, Ustjanowej Górnej, Ustrzykach Dolnych.

Wszyscy uczestnicy programu otrzymali pakiety zadań na cztery pory roku, których wydanie było dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Rzeszowie. Każda grupa miała możliwość bezpłatnego zwiedzenia Muzeum Przyrodniczego BdPN w Ustrzykach Dolnych. Każdy uczestnik programu, który pracował z pakietami zadań przez cały rok szkolny, otrzymał wydawnictwa BdPN.

Wszystkie grupy otrzymały zaświadczenia, upoważniające do bezpłatnego wstępu na wybraną ścieżkę przyrodniczą w BdPN. Uczestnicy programu przesłali ciekawe sprawozdania i dokumentację fotograficzną z wycieczek, wystaw i akcji organizowanych w szkołach oraz nadesłali interesujące prace plastyczne.

Kwiecień–listopad 2017

W 2017 roku ruch turystyczny w Bieszczadzkim Parku Narodowym monitorowano w 18 punktach kontrolnych (informacyjno-kasowych) – obsługujących w sumie 21 różnych wejść na szlaki piesze i ścieżki przyrodnicze. Uzupełniane w punktach dzienne karty ewidencji ruchu turystycznego wykazały blisko 513 tysięcy osobo-wejść w okresie od końca kwietnia do połowy listopada. Padł więc kolejny rekord sezonowej frekwencji na szlakach i ścieżkach przyrodniczych BdPN. Miesiącem o najwyższej frekwencji był tradycyjnie już sierpień, kiedy to w punktach kontrolnych zanotowano 141 tys. osobo-wejść, co łącznie z lipcem (122 tys.) stanowiło ponad połowę sezonowej frekwencji. Natężenie ruchu turystycznego na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego w poszczególnych punktach informacyjno-kasowych było zróżnicowane.

Turyści odwiedzający park wybierali najczęściej szlak żółty z Przełęczy Wyżnej na Połoninę Wetlińską, gdzie w punkcie kontrolnym zanotowano ponad 100 tys. wejść. Podobnym zainteresowaniem (89 tys. wejść) cieszył się odcinek szlaku niebieskiego z Wołosatego w kierunku Tarnicy. Na ścieżce przyrodniczo-historycznej „W dolinie górnego Sanu” zanotowano ok. 9 tys. wejść. Dniem o najwyższej frekwencji, przekraczającej 12 tys. osobo-wejść łącznie z wszystkich punktów kontrolnych, był dzień 1 maja. W 4 punktach automatycznego pomiaru ruchu samochodowego (Wetlina, Bereżki, Tarnawa Niżna, Nasiczne) w okresie od początku roku do 12.11. zanotowano 310 tys. pojazdów wjeżdżających do parku. Turyści zmotoryzowani dostawali się do parku najczęściej od strony Wetliny (48%). W ubiegłym sezonie turystycznym, dla wygody odwiedzających, BdPN udostępnił 10 parkingów, bezpłatne sanitariaty oraz liczne miejsca odpoczynkowe i deszczochrony na szlakach.

6.07.2017

Z żalem pożegnaliśmy prof. dr hab. Zygmunta Denisiuka – wieloletniego zasłużonego pracownika naukowego Zakładu Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN i Instytutu Ochrony Przyrody PAN.

Profesor Z. Denisiuk był autorem wielu publikacji naukowych z zakresu botaniki, łąkarstwa i ochrony przyrody, długoletnim redaktorem periodyku „Chrońmy Przyrodę Ojczystą”, głęboko zaangażowanym w sprawy ochrony przyrody w Polsce, pomysłodawcą i współtwórcą powołania wielu parków narodowych i rezerwatów przyrody. Był również jednym z „ojców założycieli” Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”, autorem wielu opracowań dotyczących Bieszczadzkiego Parku Narodowego, członkiem Rady Naukowej BdPN. Pokój jego duszy. Requiescat in pace.

13.07.2017

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej w Lutowiskach otwarto wystawę Marka Kołodziejczyka. Na wystawę składa się około 20 prac. Rysunki wykonane zostały farbami akwarelowymi i akrylowymi. Przedstawiają gatunki ssaków i ptaków. Inspiracją artysty było bliskie sąsiedztwo niezwykłych pod względem przyrodniczym miejsc i ekosystemów, które pozwoliło rozwijać pasję obcowania z dziką przyrodą. Zdobyta wiedza oraz wrodzona wrażliwość artystyczna pozwala przedstawiać autorowi zachowania zwierząt w ich naturalnym środowisku.

Lipiec–sierpień 2017

Bieszczadzki Park Narodowy zrealizował nowatorski wakacyjny program edukacyjny „Strażnicy Gór”, który odbywał się we współpracy z sąsiadującym na Słowacji Parkiem Narodowym „Połoniny”. W programie wzięły udział dzieci, młodzież oraz dorośli z Polski i Słowacji, z obszaru Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz Parku Narodowego Połoniny i ich otulin.

Od lipca do końca sierpnia odbyły się trzy turnusy wakacyjne (I turnus: 24–29 lipca; II turnus: 07–12 sierpnia; III turnus: 21–26 sierpnia). W każdym turnusie, trwającym 6 dni, uczestniczyły 22 osoby. Łącznie w całym programie udział wzięło 66 osób.

Turnusy rozpoczynały się na Słowacji. Podczas dwudniowego pobytu, Strażnicy Gór – pod przewodnictwem pracownika PN Połoniny – poznawali walory przyrodnicze tegoż Parku, odkrywali piękno wulkanicznego pasma Wyhorlatu i poznawali kulturę regionu.

Druga część turnusu odbywała się w Polsce. Bazą uczestników programu była Terenowa Stacja Edukacji Ekologicznej w Wołosatem.

Kolejne dni w Bieszczadzkim Parku Narodowym to intensywne wędrowki górskie i zajęcia terenowe na ścieżkach przyrodniczych „Wołosate–Tarnica”, „Wielka Rawka” i „Połonina Caryńska”, prowadzone przez pracowników edukacyjnych i naukowych BdPN. Nie zabrakło również wizyt w Zachowawczej Hodowli Konia Huculskiego w Wołosatem, gdzie pod okiem wykwalifikowanych instruktorów, Strażnicy mogli uczyć się jazdy konnej, a bardziej doświadczeni jeźdźcy zwiedzali Park na huculskim grzbiecie.

W ostatnim dniu turnusu nominowani Strażnicy Gór brali udział w akcji informacyjnej prowadzonej pod namiotem rozstawionym przy szlaku z Wołosatego na Tarnicę. Tym razem to oni, z wiedzą zdobytą przez cały tydzień, edukowali turystów. Informowali o zasadach zwiedzania Parku, mówili o zagrożeniach jakie niosą ze sobą wyrzucone śmieci, niedopałki papierosów czy psy na szlaku. Cała akcja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem wśród turystów. Strażnicy Gór doskonale poradzili sobie z powierzonym zadaniem, utwierdzając organizatorów w przekonaniu, że program ten ma sens i wart jest kontynuowania.

Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Karpackiego, w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A PL-SK 2014-2020.

31.07.–3.08.2017

Bieszczadzki Park Narodowy gościł grupę Junior Rangers z Parku Narodowego Lasy Bawarskie w Niemczech. Towarzyszyli im starsi koledzy, Rangersi – wolontariusze oraz Mario Schmidt i Michael Großmann – pracownicy Parku Narodowego Lasy Bawarskie i wykwalifikowani Rangersi. Podczas wizyty w Bieszczadzkim PN młodzi Rangersi mieli okazję poznać walory przyrodnicze naszego Parku, zarówno poprzez prelekcje, jak i diaporamy przyrodnicze, ale także w terenie, wędrując wraz z pracownikami BdPN przez bieszczadzkie połoniny.

Ponadto przez dwa dni Junior Rangers i pracownicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego wspólnie prowadzili akcję edukacyjną na szlakach na Tarnicę oraz Połoninę Wetlińską – najczęściej odwiedzanych przez turystów. Rangersi prezentowali walory przyrodnicze Parku Narodowego Lasy Bawarskie, opowiadali o programie Junior Rangers, swoich działaniach oraz o chronionym i priorytetowym tam gatunku – głuszczu. Akcja edukacyjna cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród odwiedzających BdPN. Wspólna, międzynarodowa edukacja przyrodniczo-turystyczna, była inspirującym doświadczeniem dla obu stron. Warto poznawać metody edukacji ekologicznej w innych parkach

narodowych Europy, wymieniać się doświadczeniami, wspólnie szukać rozwiązań dla problemów, które w różnych parkach narodowych są często bardzo podobne. Takie spotkania i wspólne działania niosą nadzieję na dalszą owocną współpracę.

5.08.2017

Roztoczański Park Narodowy zorganizował Dni otwarte RPN. W imprezie uczestniczyli między innymi pracownicy edukacyjni Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Główna impreza odbyła się w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym RPN w Zwierzyńcu. Jest to cykliczna jednodniowa plenerowa impreza edukacyjna o charakterze festynu, kierowana zarówno do mieszkańców Rostocza jak i turystów odwiedzających region. Ma ona na celu zaprezentowanie Parku jako obiektu, z jednej strony chroniącego walory przyrodnicze i kulturowe regionu, z drugiej zaś prowadzącego aktywną edukację przyrodniczą i udostępniającego obszar chroniony dla turystyki i rekreacji w sposób, który nie narusza dziedzictwa przyrodniczego.

W imprezie, co roku, biorą również udział przedstawiciele innych parków narodowych. Tym razem, oprócz Bieszczadzkiego Parku Narodowego, zaproszono również Poleski P.N. i Kampinoski P.N. oraz partnera z ukraińskiej części Rostocza – Jaworowski Przyrodniczy Park Narodowy. Na poszczególnych stoiskach organizowano gry przyrodnicze, zabawy, układanki dla dzieci i młodzieży oraz udzielano informacji na tematy interesujące zwiedzających. Odbywała się również prezentacja i sprzedaż regionalnych wyrobów i produktów, przejażdżki konikami polskimi oraz pokazy Rostoczańskiej Konnej Straży Ochrony Przyrody. Na stoisku Bieszczadzkiego Parku Narodowego turyści aktywnie uczestniczyli w grach i zabawach edukacyjnych oraz mieli możliwość obejrzeć film i diaporamę przyrodniczą o Bieszczadzkim Parku Narodowym. Wielu osobom odwiedzającym stoisko, pracownicy udzielali informacji na temat walorów przyrodniczych oraz udostępniania naszego Parku do edukacji ekologicznej i zwiedzania. Osoby, które odwiedziły stoisko, za uczestnictwo w różnych formach edukacji, nagradzane były folderami, książeczkami z zagadkami przyrodniczymi oraz innymi drobnymi upominkami. W 2017 roku odbyła się już dziewiąta edycja Otwartego dnia RPN, w której każdego roku uczestniczy około półtora tysiąca osób.

Lipiec–sierpień 2017

Tradycyjnie już, w piątkowe wieczory lipca i sierpnia, w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych, odbywały się prelekcje z cyklu „Wakacyjne spotkania z przyrodą”. Zaproszeni goście – specjaliści – z pasją opowiadali o przyrodniczych, historycznych i kulturowych obiektach swoich zainteresowań, zabierając nas w podróże bliskie – np. w Bieszczady oraz dalekie – np. nad Bajkał czy na Górę Athos. Spotkania były ilustrowane zdjęciami w formie prezentacji oraz nastrojowymi diaporamami i filmami. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie – poszerzyć swoją wiedzę na temat przyrody i historii regionu, zapoznać się z odległymi kulturami i zachwycić pięknymi krajobrazami. Uczestnicy prelekcji mieli możliwość wylosowania wydawnictw i gadżetów Bieszczadzkiego PN. Nagrodzone zostały również osoby najczęściej uczęszczające na spotkania. Łącznie w prelekcjach uczestniczyło ok. 300 osób.

O historii i teraźniejszości bieszczadzkich lasów opowiedział dr Stanisław Kucharzyk, botanik i leśnik, kierownik Działu Badań Naukowych i Planowania Ochrony Przyrody w Bieszczadzkim Parku Narodowym.

Wykład na temat „Korytarze migracyjne – dlaczego i jak je chronimy” poprowadził dr Przemysław Wasiak z Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Uczestnicy prelekcji dowiedzieli się o zagrożeniach, jakie stanowią dla zwierząt bariery tworzone przez człowieka (np. ruch samochodowy na drogach, zwarta zabudowa, oświetlenie ulic, solidne ogrodzenia dużych powierzchni gruntów) oraz zapoznali się z metodami i efektami badań.

Miłośnicy historii regionu mogli uczestniczyć w prelekcji na temat „Szlachta i ziemiaństwo w Bieszczadach”. Poprowadził ją dr Łukasz Bajda – historyk, przewodnik beskidzki, autor książki pt. „Szlachta w Bieszczadach i na Pogórzcu. Czasy saskie i stanisławowskie”.

Osoby zainteresowane historią wojskowości mogły uzupełnić swoją wiedzę podczas prelekcji pt.: „Trzeci agresor, czyli armia słowacka w Beskidzie Niskim i Bieszczadach w 1939 i 1941 r.”. Prelekcję poprowadził prof. Andrzej Olejko, historyk wojskowości, specjalizujący się w lotnictwie, obecnie wykładowca w Wyższej Szkole Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

Każdy sprawny piechur może powędrować ścieżką przyrodniczo-historyczną „W dolinie górnego Sanu”, by dotrzeć do źródeł Sanu, odwiedzić nieistniejące wsie Bukowiec, Beniowa i Sianki, a z punktu widokowego w rejonie Przełęczy Użockiej popatrzeć z daleka na ukraińską wieś Sianki i tory kolejowe, którymi od czasu do czasu przejeżdża pociąg na Zakarpacie lub do Lwowa. Na wędrowkę po mniej znanej, ukraińskiej stronie doliny górnego

Sanu, zabrał nas Adam Dumkiewicz. Sianki, Beniowa, Sokoliki Górskie to dziś niewielkie wioski tuż przy granicy z Polską, trudno dostępne i trochę zapomniane. Spotkania i rozmowy z mieszkańcami tych miejscowości nadały relacji autora osobisty, ciepły i autentyczny charakter.

A gdyby tak wybrać się jeszcze dalej na wschód? Na wyprawę koleją transsyberyjską nad Bajkał zabrał nas Wojciech Zakrzewski, geograf i podróżnik. Podróż rozpoczęła się od zwiedzania zabytków Moskwy, w tym Kremla. Dalej, koleją transsyberyjską, autor dotarł nad Bajkał. Przyroda, historia i kultura okolic Bajkału zafascynowały uczestników prelekcji. Szczegóły dotyczące podróży, noclegów, zwiedzania, kontaktów z mieszkańcami, mogły okazać się przydatne dla tych, którzy planują w przyszłości taką podróż.

Profesor Bogdan Zemanek dzielił się z nami wielokrotnie relacjami ze swoich wyjazdów, np. w okolice Morza Śródziemnego. Tym razem odwiedził Wyspy Kanaryjskie. Tematem prezentacji były rośliny i wulkany. Klify oraz czarne i złociste plaże na dole, wulkaniczne kratery w górze (Teide, czyli Piekielna Góra na Teneryfie ma ponad 3,7 tys. m wysokości), a pomiędzy nimi zróżnicowana wysokościowo roślinność na żyznych wulkanicznych glebach.

Są takie miejsca, których zwiedzanie jest ograniczone. Na greckim półwyspie znajduje się Góra Athos, gdzie funkcjonuje Autonomiczna Republika Mnichów. Zwiedzać ją mogą tylko mężczyźni, a dotrzeć do niej można tylko drogą morską. Jarosław Wrona, radca prawny i podróżnik z Krakowa, przedstawił nam relację z wyprawy do tego miejsca. Piękne krajobrazy, stare monasterium i reguły życia mnichów sięgające X w., ilustrowane licznymi zdjęciami autora, urzekły uczestników prelekcji.

19–21.10.2017

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych, odbyła się XXVI międzynarodowa konferencja „Procesy naturalne a ochrona przyrody”. Tematyka dotyczyła zagadnień ważnych dla przyszłości człowieka, którego harmonijna egzystencja i rozwój, związane są z równowagą w jego przyrodniczym środowisku życia.

Konferencja pt. „Procesy naturalne a ochrona przyrody” pozwoliła zgłębić te ważne i aktualne zagadnienia w gronie specjalistów i innych osób zainteresowanych. W spotkaniu wzięło udział około 90 osób, w tym goście ze Słowacji i Ukrainy. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać dwudziestu referatów i zapoznać się z kilkoma posterami. W dniu pierwszym tematyka dotyczyła zagadnień ochrony flory i zbiorowisk roślinnych. W części tej wystąpili

między innymi prof. dr hab. Bogdan Zemanek z referatem „Wyjątkowość czy typowość – co chronią parki narodowe?”, prof. dr hab. Zbigniew Dzwonko z referatem „Dynamika roślinności po pożarze wilgotnego boru sosnowego” i prof. Dr hab. Józef Mitka z referatem „Długoterminowe zmiany składu i struktury runa boru mieszanego w Puszczy Niepołomickiej. Kilka uwag na temat procesów naturalnych w ekosystemach leśnych”. Było również kilka wystąpień dotyczących problemów ochrony przyrody na Ukrainie, które omawiali: doc. dr Oksana Maryskevych, doc. dr Iryna Shpakivska, mgr Inesa Shemelynets, prof. dr hab. inż. Platon Tretyak, dr hab. ing Yuriy Czernevyy i mgr Vasył Moczan.

Drugi dzień poświęcony był dynamice fauny oraz procesom zachodzącym w przyrodzie nieożywionej. Wśród referujących byli: prof. dr hab. Kajetan Perzanowski omawiający temat „Dynamika areałów osobniczych dużych ssaków a rozmiary obszarów chronionych”, prof. dr hab. Kazimierz Krzemień z tematem „Procesy morfogenetyczne w obszarach chronionych” oraz dr hab. Marek Drewnik prezentujący „Naturalne procesy glebotwórcze, a ochrona przyrody w Bieszczadzkim Parku Narodowym”.

W ostatnim dniu odbyła się sesja terenowa poświęcona zwiedzaniu bieszczadzkich lasów, w których od dłuższego czasu realizowana jest ochrona procesów naturalnych, takich jak rezerваты przyrody: „Koziniec”, „Krywe”, „Hulskie im. Stefana Myczkowskiego” oraz dawnego rezerwatu „Puszcza Bukowa nad Sanem” w dolinie Tworylczyka.

Konferencja była objęta honorowym patronatem przez Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz Wojewodę Podkarpackiego i dofinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Cenne referaty i wnioski zostaną opublikowane w 26 numerze Roczników Bieszczadzkich – periodyku również dofinansowywanym ze środków WFOŚiGW w Rzeszowie.

17.11.2017

Dr Ryszard Prędko został powołany na dyrektora Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Ryszard Prędko urodził się w Łańcucie. Jest doktorem nauk o Ziemi z zakresu geografii (Uniwersytet Jagielloński – specjalizacja gleboznawstwo). Ukończył studia podyplomowe „Ochrona parków narodowych” na SGGW oraz dwumiesięczny kurs podyplomowy „Ochrona bioróżnorodności biologicznej” w USA (Smithsonian Institution).

W BdPN pracuje od ukończenia studiów w 1993 roku. Jest autorem lub współautorem ponad 30 publikacji naukowych z zakresu gleboznawstwa, monitoringu ruchu turystycznego i ochrony przyrody. W latach 1993–

2007 roku pracował w Parku na stanowisku naukowym, a od 2007 r. – był kierownikiem Działu Udostępniania i Komunikacji Społecznej. Przez ostatnie 20 lat przewodniczył Komisji Zakładowej NSSZ „Solidarność” i był członkiem Rady Sekcji Krajowej Pracowników Parków Narodowych tego związku.

Główne cele, jakie wyznaczył dla parku narodowego pod swoim kierownictwem, to:

- utrzymanie dobrego stanu zachowania zasobów przyrodniczych Parku, w tym szczególnie dużych kompleksów puszczy karpackiej, z całym bogactwem dzikiej fauny;
- wykorzystanie potencjału dolin górnego Sanu i Caryńskiego dla rozwoju różnych form turystycznego udostępniania, jako sposobu na zmniejszenie presji masowego ruchu turystycznego w najczęściej odwiedzane miejsca w parku (Tarnica, Połonina Wetlińska);
- poprawa stanu szlaków pieszych poprzez utrwalenie ich podłoża, działania ochronne w otoczeniu oraz zabiegi poprawiające bezpieczeństwo zwiedzających park;
- poprawa oddziaływania parku w obszarze edukacji przyrodniczej i komunikacji ze społeczeństwem poprzez środki elektronicznego przekazu;
- wzmocnienie działania Służby Parku jako struktury niosącej pomoc korzystającym ze szlaków i wyjaśniającej ograniczenia, jakie przyjęto w parkach narodowych dla zabezpieczenia zasobów przyrody.

1.12.2017

W Ustrzyckim Domu Kultury odbył się finał XXV edycji konkursu i programu „Zachowamy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów”. W programie edukacji ekologicznej uczestniczyło 249 uczniów z 14 gimnazjów (z powiatów: sanockiego, leskiego i bieszczadzkiego). Program realizowano od marca do grudnia 2017 r. Uczniowie uczestniczyli w cyklu zajęć prowadzonych przez pracowników edukacyjnych BdPN. W marcu i kwietniu odbywały się zajęcia kameralne (dwa bloki zajęć) w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym w Ustrzykach Dolnych, podczas których omawiano zagadnienia dotyczące podstaw ekologii, wybranych elementów przyrody nieożywionej i gleb, charakterystyki szaty roślinnej i świata zwierząt oraz systemu ochrony przyrody w Bieszczadach.

W maju i czerwcu odbywały się dwudniowe warsztaty w Terenowej Stacji Edukacji Ekologicznej w Wołosatem. Jesienią odbywały się jednodniowe zajęcia terenowe na wybranych ścieżkach przyrodniczych BdPN.

Na zakończenie programu „Zachowamy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów” przeprowadzono konkurs w dwóch konkurencjach: zespołowej i indywidualnej. Eliminacje szkolne odbyły się w poszczególnych gimnazjach w listopadzie 2017 r. i obejmowały wszystkich uczestników programu. 40 uczniów, wyłonionych w eliminacjach szkolnych, przystąpiło do etapu pisemnego (rozwiązywanie testu), który przeprowadzono 21.11.2017 r. w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych.

Do finału konkursu zakwalifikowały się 3 najlepsze szkoły reprezentowane przez 3-osobowe zespoły uczniów oraz pięcioro najlepszych uczniów w kategorii indywidualnej. Pytania przygotowano w taki sposób, by były atrakcyjne dla widzów. Wykorzystano pokazy multimedialne i ekspozycje muzealne. Jedno z pytań miało charakter pokazu fotografii z podkładem muzycznym. Część finałowa konkursu miała na celu utrwalenie i podsumowanie wiadomości nabytych podczas realizacji programu.

Wyniki konkurencji zespołowej:

- I miejsce – Gimnazjum w Zagórzu (505 punktów) w składzie: Sara Jaworska, Aleksandra Semen, Jan Stawiarski – pod opieką Krystyny Witowicz.
- II miejsce – Szkoła Podstawowa nr 1 z Ustrzyk Dolnych (444,5 punktów) w składzie: Alicja Bator, Gabriela Bochenek, Gabriela Tchurzyk – pod opieką Anny Śmietany.
- III miejsce – Gimnazjum z Tarnawy Dolnej (443,0 punktów) w składzie: Maksymilian Pluskwa, Michał Krajnik, Karolina Tokarz – pod opieką Renaty Kaczmarskiej.

Wyniki konkurencji indywidualnej:

- I miejsce – Sara Jaworska z Gimnazjum w Zagórzu (176,0 punktów).
- II miejsce – Aleksandra Semen z Gimnazjum w Zagórzu (175,0 punktów).
- III miejsce – Gabriela Tchurzyk ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Ustrzykach Dolnych (174,5 punktów).
- IV miejsce – Maksymilian Pluskwa z Gimnazjum z Tarnawy Dolnej (166,0 punktów).
- V miejsce – Michał Krajnik z Gimnazjum z Tarnawy Dolnej (159,0 punktów).

Szkoły otrzymały mikroskopy stereoskopowe (binokulary) oraz zestawy wydawnictw edukacyjnych. Członkowie zespołów szkolnych otrzymali książki przyrodnicze i lupy ręczne. Laureaci w konkurencji indywidualnej otrzymali książki przyrodnicze, lornetki i wydawnictwa

BdPN. Za zajęcie pierwszego miejsca w konkurencji indywidualnej przyznano mikroskop. Nagrodzono również szkoły z Lutowisk i Ustrzyk Dolnych nr 2, które zajęły IV i V miejsce, przekazując im wydawnictwa BdPN. Wszystkim uczestnikom programu, tj. 249 uczniom, wręczono zaświadczenia o jego ukończeniu oraz wydawnictwa BdPN, m.in. „Kalendarz Przyrodniczy BdPN” na 2018 rok. Również nauczyciele otrzymali zestawy wydawnictw.

XXV edycja programu odbyła się pod honorowym patronatem Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Nagrody w konkursie były dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

4.12.2017

W Warszawie dyrektor Bieszczadzkiego Parku Narodowego podpisał z Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, jako Instytucją Wdrażającą, umowę na dofinansowanie projektu ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2014–2020 „Wykonanie kompleksowej rewitalizacji szlaków pieszych Bieszczadzkiego Parku Narodowego w celu wzmocnienia ochrony ich otoczenia przyrodniczego w latach 2017–2020.”

Głównym celem projektu jest wykonanie prac technicznych w obrębie szlaków pieszych, służących zabezpieczeniu otoczenia przyrodniczego – chronionych ekosystemów – przed skutkami antropopresji. W ramach podjętego zobowiązania planowane jest wykonanie szeregu działań związanych z ograniczeniem presji ruchu turystycznego, poprawą oznakowania szlaków oraz ochroną cennych siedlisk przyrodniczych. Projekt obejmuje również zakup sprzętu i wyposażenia, który posłuży do utrzymania trwałości projektu. Całkowity koszt projektu wyniesie 2 616 397,07 zł, w tym uzyskane dofinansowanie z Funduszu Spójności w wysokości 1 833 510,17 zł. Inwestycja realizowana będzie od zimy 2017 roku do końca 2020 roku.

9.12.2017

W 2017 roku Bieszczadzki Park Narodowy, po raz siódmy, zorganizował ogólnopolski konkurs fotograficzny pn.: „Różnorodność biologiczna i krajobrazowa Bieszczadzkiego Parku Narodowego i otuliny”. Było to możliwe dzięki dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, który przyznał środki na sfinansowanie nagród i wydanie katalogu wystawy pokonkursowej. Konkurs był objęty:

– Patronatem Honorowym Ministra Edukacji Narodowej oraz Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, Głównego Konserwatora Przyrody

- Patronatem Artystycznym Związku Polskich Fotografów Przyrody
- Patronatem Medialnym „Gazety Bieszczadzkiej” oraz Telewizji Polskiej Oddział w Rzeszowie.

Tegoroczna edycja konkursu cieszyła się największym, jak do tej pory, zainteresowaniem wśród miłośników fotografii przyrodniczej. Wpłynęło 420 prac od 75 osób. 3 listopada 2017 r. odbyło się posiedzenie Jury Konkursu w składzie: Joanna Antosik – fotograf przyrody, członek zarządu ZPFP (Przewodniczący komisji), Grzegorz Leśniewski – fotograf przyrody; Jacek Szarek – fotograf, filmowiec, TVP o/Rzeszów; Grażyna Holly – kierownik Działu Edukacji Ekologicznej BdPN; Cezary Ćwikowski – st. specjalista ds. edukacji ekologicznej BdPN, fotograf przyrody. Jury dokonało oceny nadesłanych prac konkursowych i po kilkugodzinnych obradach przyznało nagrody oraz zakwalifikowało 55 zdjęć do zaprezentowania na wystawie pokonkursowej. W tegorocznym konkursie laureatami zostali:

W KATEGORI WIEKOWEJ do 19 lat:

I miejsce – Natalia Komorowska, za pracę pt. „Jesienne impresje”

II miejsce – Hubert Bobak, za pracę pt. „Black devils”

III miejsce – Patryk Sikora, za pracę pt. „Magia górskiego potoku”

Wyróżnienie – Maciej Skuza, za pracę pt. „Lustro lasu”

Wyróżnienie – Kinga Uliasz, za pracę pt. „Bawelniany wschód”

Wyróżnienie – Jakub Mielnik, za pracę pt. „Śniegiem malowane”

W KATEGORI WIEKOWEJ od 20 lat:

I miejsce – Szymon Muszański, za pracę pt. „Przelot nad szczytem”

II miejsce – Bartosz Dubiel, za pracę pt. „Śnieżycza wiosenna” (seria 3 zdjęć)

III miejsce – Sławomir Kotara, za pracę pt. „Tarnica”

Wyróżnienie – Michał Kut, za pracę pt. „A ty tu czego?/sóweczka”

Wyróżnienie – Andrzej Kożuchowski, za pracę pt. „Dzieciół czarny”

Wyróżnienie – Marcin Puc, za pracę pt. „Mroźnie”

W sobotę, 9 grudnia 2017 r., w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych, odbyło się uroczyste ogłoszenie wyników i wręczenie nagród Laureatom, poprzedzone wykładami Joanny Antosik – „Mój punkt widzenia” i Grzegorza Leśniewskiego – „Fotograf przyrody w Bieszczadach”. Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach otrzymali profesjonalne plecaki fotograficzne oraz wydawnictwa przyrodnicze, w tym wydawnictwa i gadżety Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Do wystawy został wydany kolorowy katalog, który otrzymał bezpłatnie każdy uczestnik wernisażu oraz autorzy zakwalifikowani do wystawy. Katalog zawiera m.in. krótką informację dotyczącą bogactwa przyrodniczego i krajobrazowego Bieszczadzkiego Parku Narodowego

oraz prezentację prac nagrodzonych i zakwalifikowanych do wystawy. Druk katalogu został dofinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

18.12.2017

W Krakowie odbyło się posiedzenie Rady Naukowej Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Było to pierwsze posiedzenie Rady, po wyborze dra Ryszarda Prędkiego na dyrektora BdPN.

Dyrektor Ryszard Prędkie przedstawił swój program działania. W większości będzie on kontynuacją dotychczasowej polityki ochronnej Parku. Szczególnie będzie dbał o ochronę terenów narażonych na antropopresję, starając się „zachęcać” turystów do odwiedzania mniej uczęszczanych szlaków turystycznych. W związku z wyborem R. Prędkiego na dyrektora zmieniła się również obsada na stanowiskach zastępców. Za sprawy związane z udostępnieniem Parku do zwiedzania odpowiadał będzie dr Przemysław Wasiak, a za ochronę przyrody i koordynację badań naukowych – dr Stanisław Kucharzyk.

Podziękowano równocześnie dr. Tomaszowi Winnickiemu za kilkadziesiąt lat pracy w ścisłym kierownictwie Parku oraz za wkład w ideę ochrony przyrody.

W trakcie posiedzenia członkowie Rady Naukowej zapoznali się z bieżącymi sprawami BdPN, w tym o przyznaniu przez CKPŚ kwoty 3 mln zł na poprawę stanu szlaków i zabezpieczenie otoczenia przyrodniczego. Poruszano również problem sytuacji finansowej BdPN, na którą ma wpływ zmiana statusu firmy na państwową osobę prawną, co skutkuje tym, że podatek VAT nie może być odliczany i jest kosztem BdPN.

Grudzień 2017

W grudniu 2017 r. ukończono I etap prac budowlanych, związanych z modernizacją TSEE w Suchych Rzekach. Inwestycja jest realizowana przy wsparciu ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach II osi priorytetowej „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”, działanie 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna.

Głównym celem projektu jest przebudowa, rozbudowa i modernizacja stacji wraz z jej wyposażeniem, na potrzeby edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych z terenu całej Polski, jak również realizacji programu edukacyjnego „Przyroda-Człowiek-Kultura – parki narodowe dla Podkarpacia”. Wraz ze zmianą układu funkcjonalnego i konstrukcyjnego obiekt zostanie przystosowany dla

potrzeb osób niepełnosprawnych. Modernizacja zostanie wykonana z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań technologicznych w zakresie energii odnawialnej. Nowa bryła budynku, o powierzchni użytkowej 380 m², będzie stanowić formę architektoniczną dobrze wpisującą się w otaczający krajobraz. Całkowity koszt projektu wyniesie 2 031 098,32 zł, w tym uzyskane dofinansowanie z Funduszu Spójności w wysokości 1 403 604,52 zł. Inwestycja realizowana będzie do końca 2019 roku.

Kalendarium wydarzeń w Zachowawczej Hodowli Koni Huculskich w Wołosatem

Rok 2017 w Zachowawczej Hodowli Koni Huculskich w Wołosatem rozpoczął się narodzinami źrebiąt. 19. stycznia urodziła się myszata klaczka, córka ogiera naszej hodowli Wag-W oraz klaczy Bajka-W. Żrebię otrzymało imię Birma-W. Żrebięta nazywane są zgodnie z regułami „Programu hodowlanego koni rasy huculskiej” – ich imiona zaczynają się na odpowiednią literę przypisaną do rodziny żeńskiej, z jakiej pochodzą ich matki. Sezon wyżrebień zakończył się 22. maja, wraz z przyjściem na świat klaczki Wipera-W. W roku 2017 urodziło się 8 klaczek i 6 ogierków po ogierach Len (z linii Polana) i Wag-W (z linii Goral). Klacze-matki zostały powtórnie zażrebione ogierami z linii Prislopa (og. Lucifer) oraz Goral (og. Wag-W).

W lutym stadnina gościła pracownika Parku Narodowego Las Bawarski (Niemcy), który przeprowadził kilkudniowe szkolenie połączone z wymianą doświadczeń. Pracownicy Parku mieli przy tej okazji możliwość nauki jazdy konnej na huculach.

W marcu, do koni przebywających na zimowym wybiegu zewnętrznym, podkraść się wilk. To spotkanie ze stadem huculów zakończyło się dla niego niestety tragicznie. Konie, odganiając drapieżnika, użyły swych twardych kopyt. Na skutek odniesionych obrażeń wilk padł, co potwierdziły badania wykonane na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu, przez zespół dra Michała Bednarskiego. To zdarzenie potwierdza tezę, że stado koni huculskich potrafi się skutecznie obronić przed drapieżnikami.

W maju rozpoczął się, po uprzednim zabezpieczeniu kwater ogrodzeniem elektrycznym, sezon pastwiskowy. Jak co roku zadbane, by konie miały dostęp do świeżej wody oraz zadrzewień, zapewniających im cień podczas upałów.

W czerwcu rozpoczęły się prace budowlane, związane z wymianą pokryć dachowych na obiektach stadniny w Wołosatem. Nowymi dachami pokryto budynki: krytej ujeżdżalni, stajni z wozownią oraz głównej stajni hodowlanej. Inwestycje dofinansował Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Jak co roku, w pierwszy weekend lipca, Kierownik ZHKH Wołosate Agnieszka Jackowska objęła rolę konferansjera podczas Powojennych Targów Końskich w Lutowiskach. Tym razem pogoda nie dopisała, ale najwytrwalsi widzowie mogli obejrzyć różne formy użytkowania koni w Bieszczadach i poznać ośrodki jeździeckie z ich szeroką gamą atrakcji. W tym samym czasie reprezentanci BdPN startowali w eliminacjach do Mistrzostw Polski Koni Huculskich w Rzeszotarach k/Krakowa. Podczas sezonu „ścieżek huculskich” wyjeżdżali oni jeszcze do Kołaczyc („Galicyjskie Lato z Koniem”) oraz Rudawki Rymanowskiej (na imprezę „Pożegnanie Lata z Koniem Huculskim”). Obecność koni i jeźdźców z BdPN podczas zawodów i czempionatów jest żywą reklamą hodowli. Dzięki temu, iż potencjalni nabywcy mogą zobaczyć konie „w akcji”, podczas sportowych zmagień, chętnie je kupują na organizowanych corocznie aukcjach koni w ZHKH Wołosate. W 2017 r., w ten właśnie sposób, 14 koni z hodowli BdPN zmieniło właścicieli.

W lipcu odbył się także doroczny przegląd hodowlany stada. Dyrektor Okręgowego Związku Hodowców Koni w Rzeszowie oraz Kierownik ZHKH Wołosate dokonali oceny ogierów, klaczy i młodzieży męskiej i żeńskiej oraz selekcji stada po kątem dalszej przydatności hodowlanej. Żrebięta z rocznika 2017 oznakowano za pomocą mikrotransponderów (czipów).

Lipiec i sierpień pracownicy stadniny spędzili na organizacji turystyki konnej. Odbyło się wiele wyjazdów terenowych oraz jazd w krytej ujeżdżalni i na zewnętrznym maneżu. Wielu turystów odwiedziło stajnię, by chociaż pogłaskać hucuły i wysłuchać ciekawostek dotyczących tej rasy. W codziennych pracach w stadninie pomagali praktykanci-studenci SGGW, Uniwersytetów Przyrodniczych w Lublinie, Olsztynie i Wrocławiu. Zdobywali oni wiedzę praktyczną z zakresu zabiegów pielęgnacyjnych, zootechnicznych (pomiar biometryczne, czytanie czipów, identyfikacja umaszczenia koni) oraz pracy z młodymi końmi w siodle.

Także w lipcu otworzyła swoją działalność stajnia w Tarnawie Niżnej (w dolinie górnego Sanu), która przez kolejne 3 lata będzie otwarta dla turystów przez cały rok. Dzięki współpracy BdPN z Fundacją „Hucuły dzieciom” z Pszczelin poszerzyła się oferta turystyczna dla początkujących i zaawansowanych jeźdźców. Pracownicy Fundacji zorganizowali również wypas młodych ogierków huculskich (rocznych i dwuletnich) na rozległych pastwiskach w leśnictwie Tarnawa.

Działalność wydawnicza w roku 2017:

- Roczniki Bieszczadzkie, tom XXV, nakład 600 egz. (440 stron)
- Kalendarz Przyrodniczy BdPN 2017, nakład 1200 + 300 egz. (7 kart)
- Katalog do wystawy fotograficznej, nakład 300 egz. (20 stron)
- „Mapa przyrodniczo-kulturowa MRB „KW” z Informatorem”, nakład 4000 egz. (68 stron) – wersja polska – 2000 egz., wersja angielska – 1000 egz., wersja słowacka – 1000 egz.
- Flora wiosenna lasów – Klucz do rozpoznawania gatunków – nakład 3000 / WFOŚiGW/ + /1000 BdPN/
- Folder „Muzeum Przyrodnicze BdPN” – nakład 3000 egz.
- Filmy edukacyjne 15-minutowe, pt.: Bieszczady Wysokie okiem geografa, Wschodniokarpacka puszcza, Kolorowe połoniny, Bieszczadzka kraina dolin – fenomen przyrodniczo-historyczny, Osobliwości świata zwierząt – kręgowce, Osobliwości świata zwierząt – bezkręgowce, Człowiek i przyroda.

Działalność wystawiennicza w roku 2017:

Stałe wystawy w Muzeum Przyrodniczym BdPN w Ustrzykach Dolnych odwiedziły 19 983 osoby.

Wystawy czasowe w Ośrodku EE BdPN odwiedziło 480 osób. Tytuły wystaw: Kolorowe rozmowy z mieszkańcami naszej Ziemi, Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Hucuły – konie Karpat Wschodnich, Pokonkursowa wystawa fotograficzna.

Wystawy czasowe w Ośrodku Informacji i Edukacji w Lutowiskach odwiedziło 435 osób. Były to: wystawa prac Marka Kołodziejczyka oraz pokonkursowa wystawa fotograficzna „Gorce w Naturze 2000”.

Działalność edukacyjna w roku 2017:

W stałych programach edukacyjnych dla dzieci i młodzieży uczestniczyło 1 514 osób.

Ze ścieżek przyrodniczych na terenie BdPN skorzystało 607 749 osób.

W szkoleniach, w ramach doskonalenia kadr, wzięły udział 453 osoby.

W terenowych zajęciach edukacyjnych na ścieżkach przyrodniczych BdPN wzięło udział 701 osób.

W prelekcjach przyrodniczych, pokazach diaporam i filmu o przyrodzie BdPN wzięło udział 1249 osób.